

Een spoorloos
verdwenen kind,
een wanhopige
vader.

A P O T H E K E R
& V A N D I S S E L

ERFENIS

EEN
CHRIS MEYER-
THRILLER

PROLOOG

Hij is blij als we naar buiten gaan. De mensen op straat herkennen ons als vreemden, maar de glimlach op Mathias' gezicht vertedert iedereen, mannen en vrouwen. Als we onder de waterige zon door de straat lopen, speelt het licht door zijn blonde haren. Hij kijkt verwonderd naar de zigeunervrouw die op het smerige trottoir zit en haar hand ophoudt. Ik trek hem mee; oogcontact leidt meestal tot smeekbedes en soms gesjor aan je kleding. We nemen de tram naar de markt. Het is een gestroomlijnd geel-rood monster waarin een muffe geur hangt die ik associeer met ongewassen lijven en natte jassen. Mathias gaat bij het raam zitten en kijkt naar buiten. De tram raakt gaandeweg voller, mannen in polyester trainingspakken en vrouwen in vormloze jassen vullen het gangpad; de geur in de tram wordt zwaarder.

Ik weet dat hij er is. Mijn vader. Ik heb hem niet gezien. Hij zou in de tram kunnen zitten zonder dat het mij of de mensen hier opvalt, maar hij heeft een pesthekel aan het openbaar vervoer. Hij kan niets weten van de simkaart in de borstzak van Mathias, hou ik mezelf voor. Dat kan niet. Ik probeer in de auto's te kijken die achter de tram rijden. Dat geef ik snel op; de meeste auto's hier hebben getinte ramen. Onze medepassagiers zwijgen. Alleen als er iemand een sigaret opsteekt, klinken luide protesten, die niets uithalen. Mathias volgt het opstootje door zijn lange wimpers.

Ik stap een halte te vroeg uit om het onvermijdelijke uit te stellen. We worden opgenomen in de stroom mensen op weg naar de markt, de brug over, naar de groene heuvel. Als we de helling op lopen, staan er links en rechts kraampjes met plastic tasjes van Harrods en Chanel. De geur die in de tram hing, hangt hier ook, in de openlucht. Een verkoper van felgekleurde iPhonehoesjes snijdt

een plakje van een keurige kubus varkensvet en steekt het in zijn mond.

‘Geef me een hand, het is hier druk.’

Hij pakt mijn hand zonder te kijken. Warm en zacht ligt hij in de mijne; ik moet even slikken.

In de heuvel verzonken ligt een voormalig voetbalstadion, nu de marktplaats. Cd’s in plastic zakjes zonder opdruk, merkkleding met de harde glans van nylon, bonkige horloges, muf ruikende bontjassen. Een verkoper trekt zijn bodywarmer open en laat de cd’s zien die hij daar verborgen houdt.

‘We gaan een computerspelletje kopen, hè?’

Het is het eerste wat hij die ochtend zegt. Ik knik, en wijs naar beneden, naar de onderste ring van het stadion en het voormalige speelveld. De kramen daar zijn slordig; er liggen Sovjetonderscheidingen en oude militaire kledij, bontmutsen en patroontassen. Onafzienbare rijen nylon trainingspakken.

‘Daar zijn de computerspellen,’ zeg ik, ‘maar die staan achter de kleding, omdat ze illegaal zijn.’

Hij kijkt op, en ik zie aan zijn droevige ogen dat hij het maar half begrijpt. ‘Ze zijn zo goedkoop dat ze eigenlijk niet verkocht mogen worden.’

Dat vindt hij spannend. Hij kijkt naar de rijen kleding. ‘Daar-achter? Ja?’

We schuifelen in de mensenmassa naar beneden, naar het drukste deel van de markt. Een man achter een kraampje gaapt met tandeloze mond. Ondanks de temperatuur zit hij in een hemd achter een stapel canvas rugzakken, riemen, veldtelefoons en oude restlichtversterkers van legers die niet meer bestaan.

Ik weet waar het zal gebeuren. Op de korte zijde van het stadion is de trap omhoog. De mensenmassa kruist daar degenen die rondgaan langs de kramen.

‘Ik zie geen computers.’

‘Daar, aan de andere kant. Daar.’ Mijn stem klinkt vreemd, alsof iemand mijn keel dichtknijpt. Hij merkt niets; hij trekt aan mijn hand – een hertje dat vooruit wil, snel en licht. We komen op het kruispunt. De menigte dringt door elkaar, een en al stuurse koppes. Tatoeages. Stoppels. Wratten. Rimpels. Ik voel zijn hand in de mijne; hij trekt steeds harder, want hij ziet de ruimte die er voor

mij niet is. En dan gebeurt het: ik ontspan mijn vingers en voel zijn zachte, vochtige hand uit de mijne glijden. Ik krijg geen lucht meer, mijn hart bonkt in mijn keel. Ik maak de stappen opzij, zoals ik me heb voorgenomen, en beweeg mee met de stroom omhoog, naar de tweede ring. Ik kijk niet om. Mensen kijken naar me; ik veeg de tranen uit mijn ogen en loop verder in deze stinkende massa die geen idee heeft welk offer hier wordt gebracht.

Halverwege zie ik hem. Mijn vader bekijkt me vanaf de bovenste ring. Hij heeft een oude verrekijker met een rode ster erop voor zijn ogen. Ik draai me om en tuur naar het veld, maar waar ik ook kijk, Mathias is weg. Als ik op de tweede ring aankom, is mijn vader verdwenen.

Chris hijgde en veegde het zweet uit haar ogen. Tussen haar en de deur stond haar tegenstander haar bewegingloos met zijn priemende blauwe ogen te taxeren. Hij was langer dan zij en zeker twee keer zo zwaar. Chris nam kleine, onregelmatige pasjes naar links – zijn zwakste kant. Hij draaide soepel mee en zette plots een aanval in. Zijn zware vuist zwiepte van opzij naar haar hoofd. Chris dook onder de linkse hoek door en schopte naar zijn knie, hoorde hem grommen toen ze hem raakte. Ze dacht even dat het genoeg was, tot hij beide handen naar haar hoofd bracht en haar beetgreep. Haar woeste haren, die ze in een staart had samengebonden, vormden een handvat waarmee hij haar kon sturen. Hij hield haar op afstand en schudde haar hoofd heen en weer alsof ze een lappenpop was. Chris vouwde haar handen en ramde ze tussen zijn armen door naar zijn gezicht. *Hij is groter en sterker, ga voor de ogen, maak hem bang.*

Hij deinsde achteruit voor haar nagels, maar hield haar staart stevig vast. Vooruit moest ze, naar hem toe, daar waar hij haar niet verwachtte. Ze stapte naar voren, haar gestrekte linkerarm gericht op zijn ogen. Hij hield haar op afstand, maar benen zijn langer dan armen. Ze raakte hem vol in zijn kruis.

Hij zuchtte en liet haar los. Allebei vielen ze op hun knieën op de mat.

‘Ik vind het wel mooi zo, Chris.’ Max ademde diep in en uit terwijl hij aan zijn kruisbeschermer voelde.

‘Geef je op?’

Max grinnikte en schudde zijn hoofd. ‘We zijn al anderhalf uur bezig. Ik heb ook nog een zaak.’

Chris voelde jaloezie. Zij had tijd genoeg om de hele dag te

trainen, en als deze periode van slapte langer duurde, zou ze zich moeten melden bij een uitzendbureau. Max Merode stond op en rekte zijn imposante spieren. Hij was een grote man met een kaalgeschoren hoofd en een innemende grijns, die hij maar weinig liet zien.

‘Je denkt te veel na als je vecht,’ zei hij. ‘Je moet als een trein door je tegenstander heen gaan en dan meteen wegwezen.’

‘Klopt,’ zei ze. ‘Ik had je nooit bij mijn haar mogen laten komen.’

Max was een veteraan die er ettelijke missies in Afghanistan op had zitten. Vechten was voor hem even natuurlijk als eten en drinken. Chris nam zijn adviezen zeer serieus. Ze stond op en voelde een weldadige ontspanning. De blauwe plekken en de pijn zouden vanavond komen, maar dat had ze graag voor deze trainingen over. Ze draaide zich om en liep naar de douche.

‘Je herstelde je goed,’ zei hij, achter haar. En toen, na een korte stilte: ‘Heb je tijd voor een klus?’

Chris bleef staan en draaide zich om. ‘Wat voor klus?’

Chris parkeerde schuin tegenover het grand café, zette de motor uit en bleef in haar oude Newmini Cooper zitten. Achter de glazen pui zaten vooral zzp'ers met laptops en latte macchiato's de nieuwe economie gaande te houden. Chris keek om zich heen. Niets bijzonders, niets ongewoons. Na zeven minuten klonk het kenmerkende geronk van de Victory. Max, onherkenbaar met zijn helm, kwam achter het grand café vandaan en reed rustig de straat uit. Alles veilig. Chris stapte uit. Terwijl ze overstak, zag ze haar weerspiegeling in de grote ramen, haar donkere haar verwaaid rond haar hoofd, spijkerbroek, trui, sportschoenen.

‘Hij is serieus,’ had Max gezegd over de man die ze zou ontmoeten. ‘Ik heb hem nagetrokken. Hij is wie hij zegt te zijn.’ Als Max dat zei, klopte het. Hij had een keten van spyshops en dus een naam hoog te houden. Chris glimlachte. Max zou nooit tegen haar liegen.

Chris ging het grand café binnen en liep naar een tafeltje bij de binnenmuur. Ze ging met haar gezicht naar de deur zitten en bestelde een espresso bij een blonde jongen met een zwart voor-schoot, die haar tafeltje ijverig schoonmaakte.

‘Dat, eh... Ik zal mijn collega waarschuwen,’ hakkelde hij blozend, en hij maakte dat hij wegkwam. Natuurlijk: alleen de witte voorschoten hadden mobiele bestelterminals. Jammer, vond Chris. De blozende jongen had haar best mogen helpen.

Mirko Noorman had een jongensachtige manier van bewegen. Tegelijk leek het alsof de grond waarover hij liep hem automatisch toebehoorde. Max had gelijk gehad: hij was niet te missen. Lang, slank, met een linnen jasje, chino en leren sneakers. Hij bleef staan en Chris voelde een schokje toen zijn lichte ogen de hare vonden. Zijn brede mond trok in een smalende grijns. Hij liep op haar af en boog zich voorover naar haar tafeltje.

‘Ben jij Chris? Een wijf...?’

Chris vertrok geen spier. ‘Ga zitten.’

‘Ik heb geen tijd om te zitten. Of om belazerd te worden.’ Zijn stem was een beetje schor en droeg ver.

‘Je bent niet belazerd,’ zei Chris. ‘Je hebt alleen niet de goede vragen gesteld.’

Nu had hij een glimlach voor haar over. Hij was begin veertig, schatte ze. Gladgeschoren, verzorgd uiterlijk. Zijn aftershave was niet opdringerig en zijn lichte jasje viel fraai om zijn schouders. Niet breed, maar er was niks mis met zijn lijf.

Mirko richtte zich op. ‘We praten buiten.’ Hij draaide zich om en liep naar de deur. Chris gaf hem een meter of tien voor ze achter hem aan liep, langs de jongen met het zwarte voorschoot. Ze glimlachte naar hem en hij glimlachte dapper terug, terwijl hij bloosde tot in zijn nek.

Het was herfst, maar zacht. De bladeren verkleurden, op de terrassen zaten de volhouders met hun jassen open. Ze liepen langs het water, de bomen ruisten.

‘Heb je een telefoon bij je?’

Chris knikte. ‘De accu is eruit, zoals je vroeg. Hoezo eigenlijk?’

‘Heeft Max verteld wie ik ben?’

‘Ik weet alleen dat je een privédetective nodig hebt.’

Hij keek even opzij; ze zag de diepe lijnen in zijn gezicht en de wijkende haarlijn. Een man met veel testosteron. ‘Waarom?’

‘Ik ben ondernemer,’ zei hij. ‘Ik koop en verkoop internet-start-ups. Ik leef voor mezelf, zonder compromissen.’

Hij stapte soepel over een fietswrak.

‘Mensen willen mijn geld. Informatie. Aandacht. Vandaar die telefoon en dat we aan de wandel gaan.’

Chris dacht even na. ‘Ik weet niet of ik wel voor je wil werken.’

Hij trok zijn wenkbrauwen op.

‘Ik doe geen incasso,’ zei Chris. ‘Ik chanteer niet en ik poets geen probleempjes weg uit het leven van dominante mannen met een grote bek.’

Mirko stond stil.

‘Ik wil dat je mijn zoon vindt.’

Ze zag zijn ogen glanzen voordat hij zich abrupt afwendde.

‘Hij is verdwenen. Al vier jaar.’

‘Juist,’ zei Chris. ‘Wat kun je me vertellen over je zoon?’

‘Wat ik op televisie heb gezien.’ Hij draaide zich terug en wierp een korzelige blik op Chris. ‘Mijn zoon was onderwerp van een aflevering van *Gezocht* door Pieter Dijkgraaf. Hij is een Dijkgraaf-dossier, godbetert.’

Chris haalde diep adem. Pieter Dijkgraaf was een misdaadverslaggever die met zijn televisiewerk langzaam was opgeschoven van verslaggeving van misdaden naar de opsporing van daders. Hij was een intimiderende, ijdele man die zijn zaakjes goed op orde had. Vriend en vijand moesten toegeven dat hij, ondanks hevige tegenwerking van justitie, twee grote gerechtelijke dwalingen aan het licht had gebracht en daarmee, naar eigen zeggen, politie en justitie uit hun ‘comfortzone’ had geschopt. Dijkgraaf-dossiers, zoals die twee gerechtelijke dwalingen waren geweest, symboliseerden zijn vasthoudendheid. Die werden pas gesloten als de waarheid aan het licht was gekomen en de schuldigen waren veroordeeld.

‘Begin bij het begin,’ zei Chris.

‘Iemand tipte me dat Sonja, een ex van me, in een uitzending van Pieter Dijkgraaf zat omdat haar zoontje was verdwenen.’ Hij perste zijn lippen op elkaar. ‘Ze vertelde dat haar zoontje al vier jaar weg is. Háár zoontje.’

‘Weet je zeker dat jij...?’

Hij onderbrak haar. ‘Het was zijn verjaardag, hij zou tien zijn geworden... Ik heb teruggerekend, ik ben de vader.’

Zijn stappen werden weer langer. ‘Sonja had geen anderen.’

Meervoud, dacht Chris. 'Heeft zij je nooit verteld over jullie zoon? Hoe heet hij eigenlijk?'

'Sonja en ik zijn met ruzie uit elkaar gegaan. Ik wist niets van een zwangerschap. Ik miste haar niet en heb haar nooit teruggezien. Tot die uitzending dus.'

Chris bleef staan. Mirko stopte en draaide zich om. 'Ze heeft mijn zoontje bij me weggehouden. Al tien jaar!' Hij boog zijn hoofd. 'Hij heet Mathias.' Mirko wreef met beide handen over zijn gezicht.

'Ik dacht van mezelf dat ik een harde was, maar sinds ik van Mathias weet, mis ik hem. Ik dacht dat ik een goed leven had. Maar ik heb hem nooit gezien.'

Zijn ogen begonnen te glanzen. 'Ik loop te janken – verschrikkelijk.'

Hij keek opzij, naar het water.

'Heeft Dijkgraaf ooit een spoor van Mathias gevonden?'

Mirko schudde zijn hoofd.

'Waarom denk je dat ik hem wel kan vinden?' vroeg Chris. 'Dijkgraaf heeft een groot budget, massa's mensen in dienst; hij kan via zijn programma om tips vragen...'

'Die ijdeltuit heeft vier jaar lang z'n kijkcijfers opgekrikt met dat dossier over Mathias, inclusief jankende moeder, en hij kwam helemaal nergens. Het gaat godverdomme over mijn zoon!'

Chris keek naar zijn grote handen, tot vuisten gebald.

'Een week geleden heb ik dat vervloekte programma gezien en vanaf dat moment ligt mijn leven overhoop. Ik moet hem vinden. Snel.'

Hij zag haar blik.

'Het maakt me niet uit wat het kost.'

'En zijn moeder?'

'Hou haar erbuiten.'

'Sonja heeft de meeste informatie over zijn verdwijning.'

'Als ze weet dat jij voor mij werkt, vertelt ze je niks.' Hij keek haar aan. De vochtige glans verdween uit zijn ogen. 'Ik kies jou om mijn zoon te zoeken. Ik wil een discreet onderzoek. Je noemt mijn naam en mijn relatie met Mathias niet. Nooit. Ik wil weten wat je doet. Als enige. Hoe minder mensen hiervan weten, hoe beter.'

Hij torede boven haar uit en Chris bedwong de neiging om

een stap achteruit te doen. ‘Wat zeg ik dan, als ik wildvreemden vragen ga stellen over Mathias?’

Hij fronste even. ‘Dat een onbekende weldoener een ultieme poging wil wagen.’

Het terras van het restaurant was open, maar gelukkig was Angela niet iemand die buiten bleef om van de herfst te genieten. Ze zat achter in de oude pijpenla, dicht bij de keuken, waar haar blonde krullen licht leken te werpen op de bruinhouten panelen. Angela at de specialiteit van het huis, een bloederige biefstuk met gestoomde groenten. Ze dronk er water bij.

‘Wil je ook?’ vroeg ze met een stralende glimlach.

Chris schudde haar hoofd, liet zich met een zucht op de stoel ploffen en keek naar de marmeren jukbeenderen en de perfecte wenkbrauwen van haar vriendin, die geroutineerd een stuk vlees afsneed. Ze bestelde een glas chardonnay. Angela keek glimlachend naar de wijn. ‘Wrijf het er maar in,’ zei ze. ‘Jij hebt je dag achter de rug, de mijne begint net.’ Ze wees met een hap biefstuk aan haar vork naar Chris. ‘Nieuwe zaak?’

‘Yep,’ zei Chris, en ze nam een slok wijn. ‘Maar ik weet nog niet of ik het doe.’

Angela at rustig haar mond leeg. ‘Hoezo?’

‘Het lijkt een interessante zaak. Financieel en inhoudelijk. Maar de opdrachtgever...’

‘Is hij lastig of interessant?’

‘Lastig zeker.’

Angela glimlachte. ‘Wat voor zaak is het?’

Chris nam Angela in vertrouwen zonder Mirko’s naam te noemen. Tegen de tijd dat Chris haar alles had verteld, was Angela’s bord leeg.

‘Heb je de banden van het programma van Dijkgraaf bekeken?’

Chris knikte. ‘Dijkgraaf heeft al het mogelijke gedaan om dat jongetje terug te vinden. Getuigen ondervraagd, politieonderzoek

nagelopen, losse eindjes uitgezocht. Regelmatig opnieuw aandacht gevraagd, foto's bewerkt van hoe Mathias er nu uit ziet, die foto's verspreid, ook in het buitenland. Tips gevraagd. Beloning uitgelooft. Tips onderzocht. Niets.'

Angela keek haar kritisch aan. 'Met andere woorden, hij heeft alles al gedaan, wat kun jij dan nog?'

'Als ik eraan begin, moet ik niet kijken naar wat hij heeft gedaan, ik moet mijn eigen onderzoek doen. Een frisse blik.'

'Nou klink je echt als je vader,' zei Angela.

Chris glimlachte. Haar vader was sinds mensenheugenis politiemans en wat ze wist van opsporing had ze van hem geleerd, ook al was hij een man van weinig woorden.

'Ik heb de zaak niet met hem besproken.'

Angela bestelde witte wijn, nu ook voor zichzelf. Ze boog zich naar voren en fixeerde Chris met haar lichtgroene ogen. 'Wat zit je dwars?'

'Die Noorman is een puur alfamannetje,' zei Chris. 'Hij werd emotioneel toen hij over zijn verloren zoontje sprak. Hij was kwaad omdat hij het liet blijken, maar hij was kwetsbaar.'

Angela bleef haar aankijken, en Chris realiseerde zich dat ze toch de naam van haar opdrachtgever had genoemd.

'Wat kijk je nou?' vroeg ze, en ze kreeg de neiging om weg te lopen. Angela pakte haar hand. 'Ben je al aan die brief begonnen?'

De adem stakte Chris in de keel, ondanks – of juist omdat – ze dit gespreksonderwerp had zien aankomen. 'Ik heb geen zin om over mijn moeder te praten.'

Angela kneep in haar hand. 'Je loopt ervoor weg, schat. Eén brief, en je zou erachter kunnen komen wie je moeder is. Waarom ben je daar zo bang voor?'

'Ik weet het niet,' zei ze. Door de blik van Angela begonnen er tranen te kriebelen achter haar ogen. Ze maakte zich los en liep naar het toilet. In de spiegel zag ze hoe bleek ze was. Haar grote ogen somber, haar mondhoeken strak. Ze was zwak. Laf. Angela had gelijk. Natuurlijk had ze gelijk; Chris had die brief, of eigenlijk het idee van die brief, ver weggestopt. Ze waste haar gezicht en nam een slok water.

'Best mogelijk dat ik daarom twijfel,' zei Chris toen ze weer ging zitten. 'Omdat ik ook een soort zoekgeraakt kind ben.'

‘Daar moet je dan rekening mee houden,’ zei Angela. ‘Hij betaalt je toch wel?’

Chris kon erom glimlachen. Ze knikte.

‘Gelukkig. Je zei laatst nog dat je achterliep met je rekeningen.’

‘Dat is een verschil tussen ons,’ zei Chris. ‘Jij wordt daar nerveus van. Ik niet.’

‘Omdat je mij om geld kunt vragen.’

Chris schudde haar hoofd. ‘Ik ben niet bang om iets anders te gaan doen. De wereld kan morgen op zijn kop staan.’ Ze nam een slokje wijn. ‘Oké. Ik ga deze zaak aannemen.’

Angela knikte. ‘Volgens mij voelt ten minste een deel van je zich lekker bij dat alfamannetje.’

Ze schoten allebei in de lach.

‘Misschien,’ zei Chris. ‘Maar dit is geen date, dit is werk.’

‘Hij kiest jou, dat is niet voor niets. Hij is slim genoeg om een miljoenenbedrijf te leiden.’ Ze woelde door haar blonde lokken. ‘Misschien denkt hij hetzelfde als ik: dat jij verder kunt komen dan Dijkgraaf.’

Chris keek haar aan en trok een wenkbrauw op.

‘Die Mirko zoekt iets wat hij of Dijkgraaf niet heeft: een eigen kijk op de zaak. Een vrouwelijke kijk.’

‘Denk je dat echt?’

‘Ja.’ Angela sloeg haar wijn achterover. ‘Ik ken dat soort kerels; ze denken dat ze doelgericht zijn, maar ze zien hun oogkleppen niet. En nou moet ik gaan.’

Ze zwaaide naar de ober om de rekening, pakte een lippenstift en kleurde haar lippen bordeauxrood. Ze liet de bonnetjes in de betaalautomaat zitten, stond op en trok haar blauwleren jasje om haar schouders. Kuste Chris en liep met klikkende hakken de nachtelijke stad in, nagestaard door iedere man in het restaurant.

Chris reed haar Newmini de garage van het kantoorpand in. Ze hield haar sleutelkaart voor de scanner, en de metalen deuren vouwden zich dubbel. Het was inmiddels tien uur; de garage was uitgestorven. De bedrijfswagens stonden aan de andere kant van het parkeerdek. Chris reed door naar het directiegedeelte, hield opnieuw haar kaart op en kon doorrijden.

De directielift was de enige die naar de bovenste verdieping

ging. Terwijl de deuren openschoven, gloeide er gedempt licht op in de gang, die was belegd met roodbruin wollen tapijt. Chris ging haar appartement binnen.

Ze deed het licht nog niet aan, draaide zich naar de monitor naast de deur en tikte erop. Het scherm knisperde en toonde de beelden van de bewakingscamera's in de garage en rond het gebouw. Niemand. Chris keek naar de struiken waar een vos zich verschool als er honden op de weiden werden uitgelaten, maar hij liet zich niet zien.

Chris woonde in een omgebouwd directiekantoor, een grote kamer met aansluitend een dakterras, afgeschermd met plantenbakken en grote potten met bamboe. De planten werden door het bedrijf onderhouden, anders zouden ze al lang geleden zijn overleden. Aan de achterkant van het appartement was een ruime keuken, waar Chris weinig tijd doorbracht. Aan de gang tussen de kamer en de keuken lagen een badkamer en een ruime slaapkamer met een groot, leeg bed.

Chris zette de maaltijddoos op de tafel en knipte het licht aan. Het tapijt was hier vervangen door een zwevende lichthouten vloer met een isolatielaag, die alle geluid tussen haar appartement en het kantoor absorbeerde. De opdrachtgever van een van haar eerste klussen was de directeur van het bedrijf dat hier kantoor hield. Hij gebruikte het directiekantoor niet, en toen ze voorzichtig had geïnformeerd naar de mogelijkheid om het te huren, had hij haar een bruikleenovereenkomst voorgesteld. En hij had het ongevraagd laten verbouwen tot wat het nu was. Het was zijn manier om te laten blijken dat hij tevreden was.

De ramen en het dakterras keken uit over de rivier. Het kantoor stond op een bedrijventerrein aan de rand van de stad; Chris' burens waren een waterleidingbedrijf en een firma die zich bezighield met Big Data. Althans, dat suggereerde het scherm op de gevel. In de verte schitterden de koplampen van het verkeer op de brug, maar het was hier stil, bijna landelijk, door de uiterwaarden aan de overkant van de rivier. Chris voelde zich veilig op deze plek.

Drie jaar geleden was ze begonnen als verkoopster in spyshop ISpy van Max Merode. Een jaar later was ze bedrijfsleider en ten slotte bood hij haar een partnerschap aan. Chris had geweigerd, omdat ze er geen plezier meer in had om afluistertelefoons te ver-

kopen aan jaloerse mannen. Max had voorgesteld dat ze een soort aftersales zou gaan doen: de problemen aanpakken die niet door ISpy-apparatuur konden worden opgelost. Chris had er een dag over nagedacht. Ze besloot het te doen, op voorwaarde dat ze zelfstandig zou opereren.

Chris at sushi uit de maaltijdbox en dronk er een glas wijn bij. Ze startte haar computer en tikte als zoekterm ‘Mirko Noorman’ in. Haar computer was heel snel, maar de maatregelen die ze nam om onvindbaar te blijven kostten veel rekenkracht en tijd. Toen de pagina opende, las ze het verhaal van de geslaagde, ontoegankelijke zakenman die via internetdiensten zijn geld verdiende. Ten slotte drukte ze op ‘Afbeeldingen’. Ze splitste het scherm op en opende de afbeeldingen van Mathias uit het Dijkgraaf-dossier. Hij was zes jaar op de laatste foto’s. Een witblond jochie met dromerige ogen. Chris staaarde naar Mirko’s gegroefde kop met de zinnelijke grijns en de zachte, kinderlijke trekken van Mathias. Ze bleef kijken, en plotsklaps zag ze het: de afstand tussen de ogen, de lippen en zelfs de oogopslag. Geen twijfel mogelijk. Mathias was de zoon van Mirko Noorman.

Kale beukenbomen stonden in het gelid langs de bosweg, de aarde was bedekt met roodbruin blad. Midden in het bos sloeg Chris af naar de parkeerplaats. Hier was het dierenpark waar Mathias vier jaar geleden was verdwenen. Een privédetective kan niemand dwingen om informatie te geven. Chris had geen opsporingsbevoegdheid; ze was afhankelijk van de bereidheid van getuigen of betrokkenen om mee te werken. Als die medewerking niet voor de hand lag, moest ze iets anders verzinnen.

Chris deed haar handschoenenkastje open, duwde op de zijwand, die gedeeltelijk wegklapte, en pakte uit de bergplaats een rijbewijs en bankpas. Ze stapte uit als Chris Andersen, een Deense die al acht jaar in Nederland woonde. Ze tastte in haar broekzak naar de usb-stick die ze gisteren had geprepareerd. Hij zat er nog.

Op de parkeerplaats voor laden en lossen bij de ingang was het camerateam bezig om hun busje uit te laden. Chris keek naar een jonge vrouw met een camera en een oudere man die een rolkoffer met geluidsapparatuur bij zich had. Ze besloot zich niet af te vragen hoe Max deze mensen kende en stelde zich voor.

‘Bea,’ zei de cameravrouw. Ze was een jaar of vijftientig en had een zonnebril op haar blonde haren. De geluidsman heette Dick en sprak zacht.

‘Dit is een vrije opdracht,’ zei Chris. ‘Misschien dat we alleen een stand-up voor een kooi doen of even wat sfeerbeelden. Ik heb materiaal nodig om dit idee te verkopen. Al eerder beesten gefilmd?’

De cameravrouw knikte. ‘Huisdieren.’

‘Ik werk voor een tv-serie die al acht jaar draait,’ zei de geluidsman. ‘Dan weet je wel wat een apenrots is.’

‘Heel goed,’ zei Chris. ‘Daar gaan we.’

Ze liep met haar ploegje langs de kassa’s naar het kantoor en ging naar binnen. Chris vroeg bij de balie naar Suzanne Pröpper. Ze mochten even plaatsnemen. Chris staarde naar het mozaïek uit de jaren zestig boven de ontvangstbalie: onhandig afgebeelde aapjes onder een palmboom. In het park leefden verschillende groepen apen en halfapen in een zo veel mogelijk natuurlijke omgeving. De opzet was kleinschalig en kindvriendelijk, en een bezoekje hoorde bij het standaardpakket aan uitstapjes voor de lagere scholen in de wijde omgeving.

Suzanne Pröpper was een kleine, vriendelijk ogende vrouw van achter in de vijftig met kort peper-en-zoutkleurig haar. Ze droeg niet het boswachtergroen van het buitenpersoneel dat hier ‘ranger’ werd genoemd, maar een lichte broek en blouse, waarop een leesbril bungelde.

‘Wat u kwam doen is me uitgelegd door iemand die er niets van had begrepen,’ zei ze. ‘Wilt u het nog een keer vertellen?’

‘Ik maak filmpjes voor televisie,’ zei Chris. ‘Ik heb een idee voor een soort van *Big Brother*, maar dan met gorilla’s.’

Suzanne leek even te aarzelen. ‘*Big Brother*? Hoe bedoelt u dat?’

‘Tja...’ Chris voelde de aandacht van de cameravrouw en de geluidsman achter zich. ‘Gorilla’s leven in een soort van uitgebreid gezin, heb ik begrepen. Dat leidt tot interactie. Ruzies, gedoe met kinderen, wie doet het met wie. Ik vraag me af of je daar wekelijks vijf of acht minuten leuke beelden van kunt maken.’

Suzanne Pröpper keek haar met een glimlach aan. ‘Ik ken iemand die dit helemaal top zal vinden.’

Ze zei het zonder ironie. Chris glimlachte. ‘We kunnen niet alles zelf filmen. Maar we hebben gehoord dat er in het park overal camera’s hangen. Goede camera’s.’

Suzanne knikte. ‘Loop maar even mee.’

Ze leidde hen naar een moderne observatieruimte met zeker zes grote kleurenschermen waarop delen van het park en de apenverblijven te zien waren.

‘Dit is de videoruimte. Het camerasysteem is nogal uitgebreid en we gebruiken het deels om de apen te observeren, deels voor bewaking.’ Ze wees op de joysticks waarmee de camera’s werden

bediend. ‘Sommige apen lopen vrij door het park. We moeten alles kunnen zien.’

Suzanne ging zitten achter een toetsenbord. ‘We hebben een digitaal archief. Het gaat u om de gorilla’s?’

Ze zette haar leesbril op. Het scherm voor haar neus, met beelden van de kassa’s, sprong in computermodus. Suzanne typte snel haar zoekopdrachten in en sleepte de cursor langs lange rijen beelden.

‘Bewaart u alle beelden die er worden gemaakt?’ vroeg Chris.

‘Nee, dat is niet te doen. Normaliter wordt het meeste na een week gewist, maar de bijzondere beelden houden we in het archief.’

‘Wat voor beelden zijn dat?’

‘Heel divers... Juist...’ Ze klikte een bestand aan. ‘Onze gorilla’s.’

Chris tastte naar de usb-stick, terwijl ze naar het scherm keek. Ze zag het binnenvloerbed: een deprimerende betonnen hal met autobanden, kettingen aan het plafond en dikke stammen die in de vloer waren verankerd. Een jonge zilverrug werd achtervolgd door een krijsend vrouwtje dat meedogenloos haar tanden in hem zette, waarna andere vrouwtjes zich in de achtervolging mengden. Het beeld versprong naar een buitenopname. De zilverrug zat mismoedig aan de ene kant van het eiland, de vrouwtjes met hun jonkies aan de andere kant.

‘Onze oude zilverrug is overleden,’ zei Suzanne. ‘JohnJohn moest hem vervangen. Maar die bleek ruw en onhandig. De vrouwtjes in de groep pruimden hem niet.’

Suzanne keek om en zuchtte. Chris zag een dertiger in een blauw pak de ruimte binnenkomen, druk in gesprek met twee oudere mannen in het grijs. Ze had de usb-stick tussen haar vingers in haar broekzak. De poort had ze al uitgekozen, half verborgen achter een kabel.

‘Kun jij iets met die beelden, qua formaat?’ Chris keek om naar Bea.

‘Geen punt,’ zei ze. ‘Het formaat is goed, de kwaliteit ook.’

‘Het geluid is een nachtmerrie.’

Iedereen keek naar de geluidsman, die met een koptelefoon half op zijn hoofd naar zijn recorder wees. Chris trok de usb-stick uit

haar broekzak en boog zich over de tafel. Zonder te kijken, dacht ze.

‘Galm, idioot hoge pieken. Is dat niet stressverhogend?’

De geluidsman keek ernstig naar Suzanne. ‘Ik bedoel, die dieren hebben een gehoor dat is gebouwd op het oerwoud. Niet op zo’n betonnen bak.’

‘Ze zijn geboren in die betonnen bak.’

Chris voelde met de stick naar de opening van de poort, maar ze stuitte op iets wat meeverde. De kabel. De geluidsman keek ontevreden.

‘We gaan even naar mijn plek,’ zei Suzanne, met een blik op het blauwe pak. Chris durfde niet verder te gaan en hield de stick in haar handpalm verborgen. Ze keek om naar de geluidsman en de cameravrouw.

‘Zoek maar een plek voor die stand-up.’

Ze liep achter Suzanne aan langs de directiekamer tot voorbij de toiletten. Helemaal achterin duwde Suzanne een deur open. In eerste instantie dacht Chris dat het een hoekje van een bibliotheek was: alle wanden waren bedekt met volle boekenplanken. Suzanne liep naar binnen en schoof een stoel voor Chris naar achteren. Er was een lang, smal bureaublad tegen de verste muur geschroefd, met daarop een groot scherm. Het blad lag vol boeken.

‘Mijn enclave,’ zei Suzanne niet zonder trots. ‘Ik ben nog van het denken en schrijven. Hopeloos ouderwets.’ Ze glimlachte en tastte onder het tafelblad. Chris verwachtte eigenlijk dat er een fles Pimms tevoorschijn zou worden gehaald, maar het computerscherm kwam tot leven.

‘Eens kijken.’

Dezelfde bestandenlijst als in de videoruimte verscheen op het scherm. Suzanne fronste.

‘Heb je hier toegang tot het hele netwerk? Alle beelden?’

‘Nee.’ Suzanne klikte en het gorilla-eiland kwam in beeld. ‘Dat is voorbehouden aan de directeur.’

Chris bekeek de verschillende beelden van de gorilla’s die waren bewaard. Conflicten, geruzie om voedsel, nieuwkomers. De dramatische dood van het dominante mannetje aan een hartaanval.

‘Heb je zin in koffie?’

Chris knikte.

‘Ik haal hem even,’ zei Suzanne. ‘Ga je gang.’

Chris schoof haar stoel naar het scherm en voelde in haar broekzak. De usb-stick zat daar, startklaar. Suzanne liep naar buiten. Chris telde tot drie voor ze opstond en de gang in liep. De directiekamer was niet afgesloten. Toen Chris naar binnen liep, rook ze aftershave, maar er was niemand in het kantoor. De computer stond onder het bureau. Chris stak de usb-stick in een vrije poort aan de achterkant en liep de gang in. Toen ze de deur achter zich dichttrok, kwam Suzanne de kantine uit, met een blad met twee kopjes.

‘Sorry,’ zei Chris. ‘Ik zoek de toiletten.’

Suzanne knikte naar het einde van de gang.

‘Ik ben nog niet helemaal wakker, geloof ik.’ Chris liep naast de kleine, grijze vrouw en vroeg zich af of ze iets doorhad.

Ze bleef een minuut op het toilet zitten. De rootkit op de usb-stick laadde zichzelf automatisch en onmerkbaar op de computer. Hij functioneerde onzichtbaar voor de gewone gebruikers en was onherkenbaar voor virusprogramma’s. Zelfs experts zouden hem niet makkelijk kunnen vinden.

Ze sloot de deur van het toilet zachtjes en liep onhoorbaar door de gang naar de directeurskamer. Toen ze vlakbij was, kwam de man in het blauwe pak naar buiten. Hij zag Chris, en bekeek haar met een grote glimlach. ‘Hé. Jullie kwamen de gorilla’s filmen. Wordt het wat?’

‘Ja hoor,’ zei Chris. ‘Ik heb goede hoop dat ik het kan verkopen.’

‘Landelijk?’

Chris hoorde de andere mannen praten, achter de deur.

‘Ik richt me eerst op de regionale zender,’ zei Chris, terwijl ze met verlammende zekerheid beseftte dat ze geen idee had hoe die heette. ‘Van daaruit gaan we de landelijke omroepen benaderen.’

‘Je zou dat ene programma eens moeten bellen, hoe heet het ook alweer... met die gozer die zo snel praat.’

Chris was in veiligheid. ‘Dat zal ik onthouden.’

De directeur stak zijn duim op en liep de gang uit. Chris draaide zich om en liep terug naar het kantoor van Suzanne.

‘Die koffie is nu wel koud,’ zei ze, en ze glimlachte weer. Chris ging zitten en keek naar de beelden van de gorilla’s.

‘Het commentaar maakt het verhaal,’ zei Suzanne. ‘Kijk, dit ziet

er niet echt spectaculair uit. Maar dat dit jonge mannetje dat zijn eten deelt met dat kleintje hier is heel ongewoon. Zal ik je een paar video's mailen?'

'Heel graag,' zei Chris, en ondertussen vroeg ze zich af hoe ze bij haar usb-stick kon komen. Ze kon niets bedenken. Niet zolang die mannen daar zaten.

Chris hield een enthousiast praatje, met haar rug naar de tamelijk lusteloos rondhangende gorilla's. De geluidsman liet het haar nog een keer overdoen. Chris bedwong haar neiging overdreven te gaan articuleren.

'Hartstikke leuk als het doorgaat,' zei Suzanne toen ze inpakten.

De geluidsman keek haar aan. 'Hier is een paar jaar geleden toch een jochie zoekgeraakt? Hoe is dat gegaan?'

Chris voelde haar hart een slag overslaan. Hier had ze niet op gerekend.

Suzannes glimlach was verdwenen. 'Dat weet ik niet,' zei ze.

'Bij de in- en uitgang hangen camera's,' zei de cameravrouw.

'Hij is niet door de uitgang weggegaan.'

De cameravrouw fronste. Chris hield zich stil.

'Er zat een gat in de omheining,' zei Suzanne. Ze wees naar het einde van het pad.

'Jongeren, zeker?' vroeg de geluidsman.

Suzanne knikte. 'Ze maken een gat in het hek en komen 's avonds binnen, om te drinken en wiet te roken. Als de bewaking ze ziet, gaan ze erachteraan. Dat is een deel van de lol, want je kunt hier makkelijk wegkomen.' Suzanne haalde haar schouders op. 'We hebben dat gat meteen dichtgemaakt. Een week later was het hek alweer kapot.'

Ze liep met Chris naar het kantoor, terwijl de crew hun spullen weer in het busje laadde. Chris gaf haar een e-mailadres voor de filmpjes. Suzanne noteerde het enigszins verstrooid.

'Ik kom er zelf wel uit,' zei Chris.

'Dat is goed, hoor,' zei Suzanne. Ze keek vermoeid en verloren naar buiten.

Chris sloop door de gang naar de kamer van de directeur. Het was doodstil. Toen ze de deurkruk naar beneden duwde, voelde ze weerstand. De deur zat op slot.